

PasningsGuide

SELVVANDENDE TØNDEBED

INDHOLD

SKAB GRØNNE BYRUM MED FORTIDENS OLJETØNDER	4
TØNDEBEDETS OPBYGNING	5
PASNINGSGUIDE	6
Vanding de første 4 uger	6
Vanding efterfølgende	6
Tømning af vandreservoiret	6
Jordtilførsel	6
Gødning	7
Renhold	7
Vedligehold	7
Vær særligt opmærksom på	7
ÅRSJUL FOR TØNDEBED	8

PasningsGuide SELVVANDEDE TØNDEBED

TagTomat ApS
Husumgade 2, st. tv
2200 København N
www.tagtomat.dk

Udarbejdet februar 2017.

Billeder og illustrationer

Billeder og illustrationer er udarbejdet af TagTomat, hvis andet ikke er angivet.

Licens

Dette værk er udgivet under en Creative Commons Navngivelse – Ikke Kommerciel – DelPåSammeVilkår-licens. Det betyder:

Navngivelse: Du må kopiere, distribuere, vise og anvende dette værk – og afledte værker baseret på det – men du skal kreditere værket som angivet i licensen.

Ikke-Kommerciel: Du må ikke anvende værket til kommercielle formål – som angivet i licensen.

Del på samme vilkår: Du må remixe, ændre og bygge videre på materialet i dette værk. Men hvis du gør dette, skal du distribuere dine ændringer og tilføjelser under den samme Creative Commons licens.

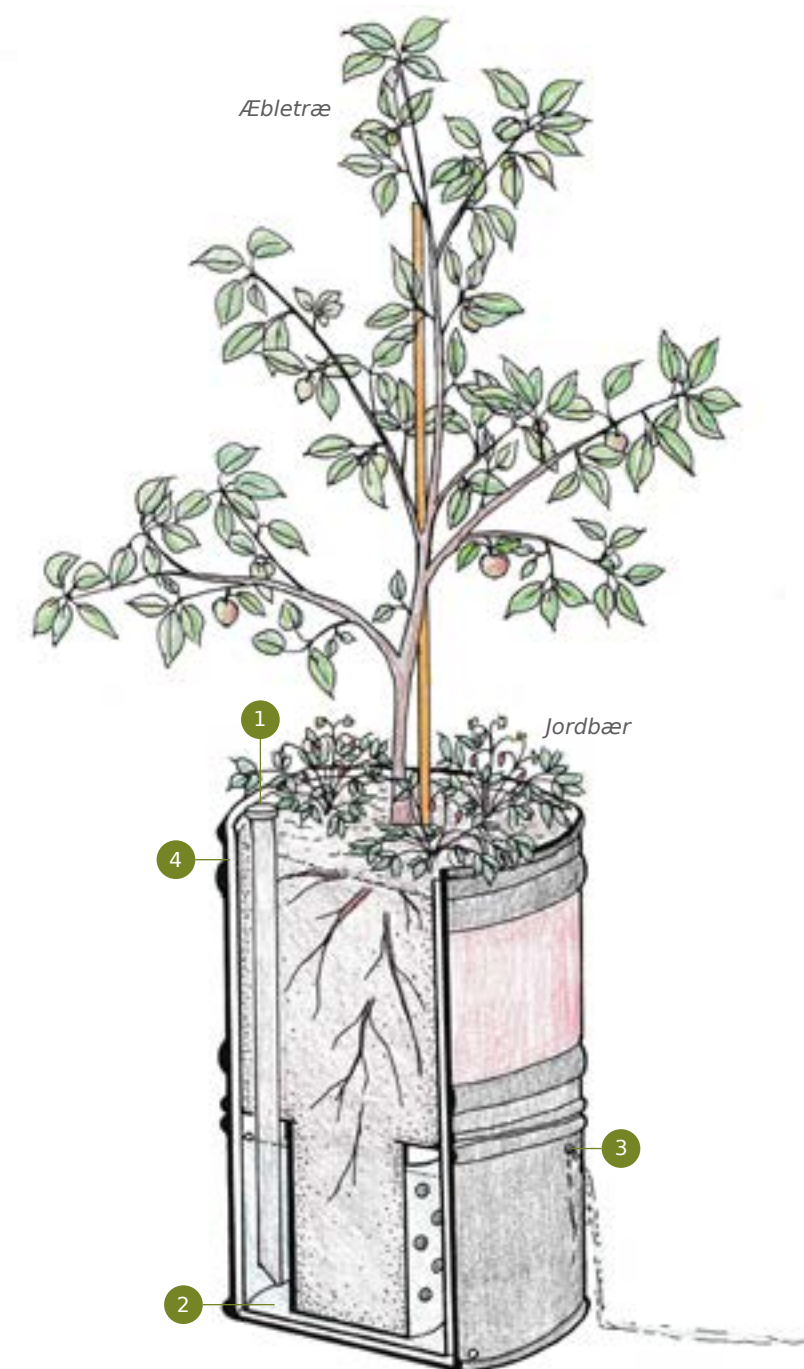
Se <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

SKAB GRØNNE BYRUM MED FORTIDENS OLJETØNDER

De selvvandende tøndebede fra TagTomat har et moderne, urbant udtryk og skaber de bedste forudsætninger for frodig plantevækst i byen med minimal vandingsindsats fra dig. Bedenes højde gør dem lette og behagelige at gå til, når der skal luges, klippes eller nippes, og de er velegnede til alt fra krydderurter, spiselige stauder og frugtbuske til mindre frugttræer. Tøndebedene er lavet af genbrugte olietønder og har en fødevaregodkendt plastindsats som dyrkningskammer. Tønderne står i flot kontrast til andre af TagTomats produkter fx plantekassemoduler, mobile højbede eller plantekassebænke, der kan findes på hjemmesiden www.tagtomat.dk.

TØNDEBEDETS OPBYGNING

Principsnit af tøndebedet med internt reservoir.

1. Vandingsrør
2. Vandreservoir
3. Overløbshul
4. Fødevaregodkendt inderbeholder

PASNINGSGUIDE

Vanding de første 4 uger

For at sikre at planterne og selvvandingssystemet kommer ordentlig i gang, er det vigtigt, at jorden vandes grundigt igennem 2-3 gange om ugen, også selvom det har regnet. Det kræver 15-20 liter vand at gennemvande jorden, svarende til ca. to af de almindelige, store, grønne vandkander. Der anvendes spreder eller vandes med svag stråle, så vandet bliver jævnt fordelt, og den nye, porøse jord ikke klasker sammen. Derefter fyldes vandreservoiret, hvilket gentages efter de første 4 uger.

Vanding efterfølgende

Vandreservoiret kan indeholde helt op til 60 liter, og derfor er det kun nødvendigt at fylde det ca. 1 gang om måneden, afhængigt af årstid og vejrforhold. I varme tørre perioder kan der være behov for vanding 2 gange om måneden; men om efteråret, når regnen intensiveres, vandes mindre, og vi anbefaler at lade reservoiret løbe næsten tørt for vand, før det fyldes. I vinterperioden, når frosten kommer og planterne går i dvale, vandes ikke.

Vand først jorden

Skal jorden vandes, bør det gøres før opfyldning af vandreservoiret, da det overskydende vand fra jorden vil få reservoiret til at løbe over, hvis det er fuldt. Stik en finger et par cm ned i jorden, og mærk efter, om den er tør; er den det, bør der vandes fra oven. Står tønnebedet i direkte sol, anbefaler vi at vande på overskyede dage eller om aftenen, når solen er gået ned, og at undgå vand direkte på planterne.

Fyld derefter reservoiret

Tilfør vandet via det grå vandingsrør i bedet, til det løber ud af overløbshullet i siden. Se hvor højt vandet står ved at kigge ned i røret eller stikke en tør pind derned, som kan vise vandstanden.

Tømning af vandreservoiret

I frostvejr bør reservoiret være tomt for vand for at undgå frostskaader på planterødderne. Reservoiret tømmes om efteråret og igen om foråret, når der ikke længere er risiko for hård frost. Reservoiret kan tømmes med hævert eller pumpe via vandingsrøret; hos TagTomat anvender vi en boremaskinepumpe.

Jordtilførsel

Jorden i bedet sætter sig med årene, og derfor bør der løbende tilføres ekstra jord. Dette gælder særligt efter det første år, hvorfor der om foråret fyldes op med jord til lidt under kanten af bedet. Vi bruger Champost Planteskolejord, som er velegnet til selvvandingssystemet, da det har god struktur og sugeevne. Champost Planteskolejord kan købes i sæk eller bigbag på www.tagtomat.dk/butik

Gødning

Vi anbefaler at udlægge et ca. 3-5 cm tykt lag Champost Jordforbedring en gang om året, enten om foråret eller om efteråret. Vælges foråret, mindskes spiring af ukrudt, og vælges efteråret, beskyttes planterødderne mod frost. Jordforbedringen kan også arbejdes godt ned i det øverste jordlag for at gøre det luftigere. Vær opmærksom på, at der ikke må plantes direkte i jordforbedringen, da det

svider planternes rødder. Champost Jordforbedring kan købes i sæk eller bigbag på www.tagtomat.dk/butik.

Renhold

Vandingsrør og overløbshuller renholdes for at undgå tilstopning. Hvert forår kontrolleres, at vandet kan løbe frit igennem systemet, ved først at tømme reservoiret og derefter at tippe tønnebedet og spule reservoiret med vandslange via vandingsrøret. Hvert efterår kontrolleres overløbshullerne, da det er særlig vigtigt, at de fungerer i perioder med megen regn. Vær opmærksom på, at tøndens kan smitte af på det underlag, den står på, da bunden rustner med tiden.

Vedligehold

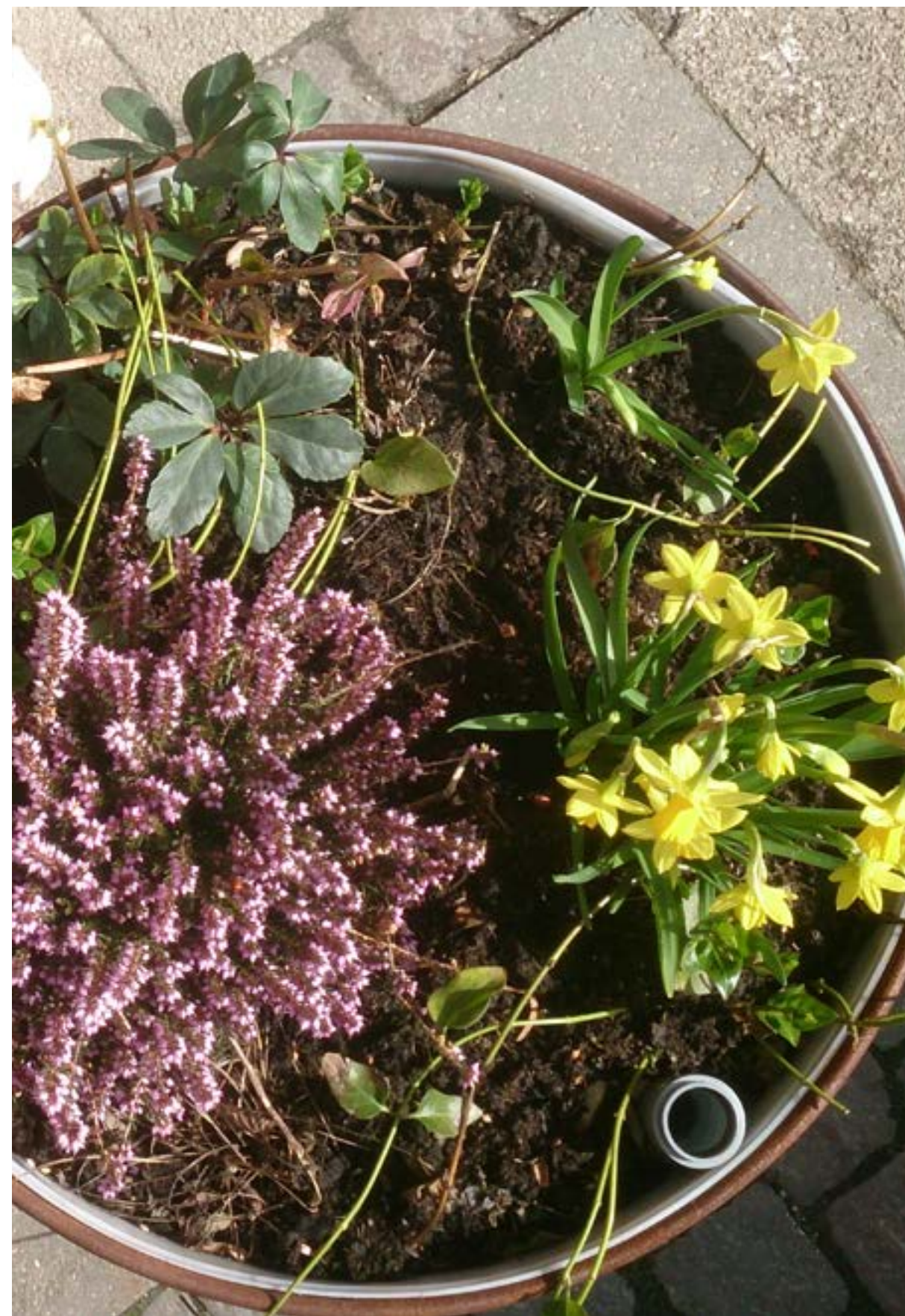
Drejer inderbeholderen sig, kan der bores nye overløbshuller. Selvom tøndens rustner, sikrer inderbeholderen bedets funktionalitet. Går enkelte dele i stykker, bør de udskiftes. Delene kan laves af eget genbrug eller anskaffes på www.tagtomat.dk/butik.

Vær særligt opmærksom på

- PasningsGuiden er kun vejledende, og vanding er meget afhængig af vejret, placeringen og planternes egenskaber. For at kunne vurdere hvor ofte der skal vandes, er det derfor vigtigt at observere planterne og at lære bedet at kende.
- Vi anbefaler at fortsætte med at anvende spreder eller svag stråle i den efterfølgende vanding, og at vande om aftenen, når solen er gået ned, eller på dage, hvor det er overskyet.
- Jorden må aldrig tørre så meget ud, at den slipper kanterne i bedet. Sker dette alligevel, gennemvædes jorden gentagne gange for igen at få selvvandingssystemet til at fungere.
- Skal bedet flyttes, gøres det forsigtigt, da det kan være tungt. Vi anbefaler først at tømme reservoiret for at mindske vægten.
- Gødningsforholdet er afhængigt af plantevalget og bør altid tilpasses de planter, der står i bedet.
- Ønsker man ikke selv at passe tønnebedet, tilbyder TagTomat skræddersyede driftsaftaler.
- For yderligere information eller vejledning henvises til hjemmesiden www.tagtomat.dk

ÅRSHJUL FOR TØNDEBED

	Forår	Sommer	Efterår	Vinter
Vanding	4 gange om måneden.	4 gange om måneden. 8 gange i varme, tørre perioder uden nedbør.	Kun efter behov	Der vandes ikke.
Tømning af reservoir	Reservoir sættes på plads, når risiko for frost er ovre.		Reservoiret fjernes inden hård frost.	
Udskiftning af jord og væge	Kontrol af planterod og væge. Udskiftning efter behov.		Kontrol af planterod og væge. Udskiftning efter behov.	
Gødning - vælg forår eller efterår	Fortyndet flydende gødning tilføres 4-8 gange om måneden.	Fortyndet flydende gødning tilføres 4-8 gange om måneden.	Fortyndet flydende gødning tilføres efter behov.	

Inspiration til beplantning: lyng, påskeliljer og juleroser.